

Biti Srbin u svetu, a posebno u regionu u kojem su Srbi svoji na svome, treba da bude stvar ponosa, a ne povod za diskriminaciju i nadam se da ćemo u saradnji sa susedima uspeti to i da ostvarimo.

Francuski humanitarac Arno Gujon kaže da ga je iznenadio poziv da bude na čelu Uprave za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu. U intervju za „Politiku“ ističe da je to za njega veliko priznanje i čast i da će svoj posao raditi s velikom energijom i posvećenošću.

„Jedan takav poziv uvek je iznenađenje. Moram priznati da, iako me je srpski narod primio i prihvatio više nego lepo, u skladu s nadaleko čuvenim i tradicionalnim gostoprimstvom, nisam očekivao da će i državni aparat, koji je svuda u svetu jedna glomazna i uglavnom birokratska mašinerija, prepoznati dubinu i jačinu mojih veza s ovom zemljom i nekome ko nije ovde rođen poveriti tako visoku i važnu funkciju. Pokazalo se da ovde ima ljudi koji razmišljaju izvan šablona, spremnih na jedan takav neuobičajen potez. Verujem da se radi o velikom priznanju za moj dosadašnji rad, ali i za ljubav koju gajim prema ovoj zemlji i njenim ljudima, o još jednom dokazu da je svaka prava ljubav dvosmerna ulica. Zbog toga mi je ovo imenovanje i velika čast, ali i obaveza. Na neki način sam se venčao sa Srbijom. Dodeljivanje državljanstva 2015. bila je, rekao bih, veridba, a ovo sada je venčanje“, naglašava Arno Gujon.

Ko vas je pozvao i ponudio saradnju s državom Srbijom?

Jedan od najznačajnijih poziva u mom životu stigao je iz kabineta ministra inostranih poslova Nikole Selakovića, koji me je pozvao i ponudio saradnju. Potom smo zajedno otišli na sastanak s predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem. To je bio naš prvi susret i protekao je u izuzetno prijatnoj atmosferi. Nakon toga usledilo je moje imenovanje na čelo Uprave za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu pri Ministarstvu spoljnih poslova.

Kako vam sada izgleda rad u državnoj upravi?

Rad na čelu državne institucije predstavlja za mene sasvim novo iskustvo. Brojna znanja stečena tokom petnaest godina vođenja i razvijanja humanitarne organizacije veoma su korisna i u obavljanju zadatka koji je sada preda mnom. Za početak, susreo sam se s dosta drugačijim procesom rada i načinom realizacije obavljanja svakodnevnih poslova u državnoj administraciji. Vodeći organizaciju „Solidarnost za Kosovo“ kroz razne aktivnosti, susretao sam se s načinom poslovanja gde se pruža mogućnost kreativnog rada, dok državna uprava podrazumeva, pored

profesionalizma, i strogo utvrđen sistem i metodologiju rada.

Očekivanja su velika?

Nadam se da ću svojim prisustvom i rukovođenjem uneti dozu kreativnosti i žara u svakodnevicu i oplemeniti pristup radu. Želeo bih da istaknem i razliku koja postoji u mojoj ličnoj satisfakciji u obavljanju „starog“ i „novog“ posla. Dok sam kao humanitarac mogao odmah i neposredno da osetim zadovoljstvo i sreću zbog dobro obavljenog posla u bratskom zagrljaju starca, suzama radosnicama majke, osmehu deteta... Sada, najčešće više neće biti tog neposrednog kontakta i razmene emocija, što će mi nedostajati, ali će i učinak mog rada, nadam se, biti strateški važan, dalekosežniji s bogatijim plodovima. To me, takođe, raduje.

Koje ste prve poteze povukli od kada ste na novoj dužnosti?

Kao što sam već rekao, humanitarni rad kojim sam se do sada bavio umnogome se razlikuje od posla u državnoj službi. Zbog toga sam pre svega morao da se upoznam s „pravilima“, odnosno zakonskim i drugim okvirima u kojima treba da se krećem u svom radu. Prvo sam dobro proučio Zakon o dijaspori i Srbima u regionu, Zakon o ministarstvima i Zakon o spoljnim poslovima, i slično. Ostvario sam prve kontakte s predstavnicima Srba iz regiona, s kojima sam imao radne sastanke povodom statusa i položaja srpske zajednice u regionu. Paralelno s tim, ozbiljno sam pristupio povezivanju s dijasporom. Od velikog je značaja pokazati volju i učvrstiti vezu matice s našim ljudima ma gde oni živeli.

Da li ste posetili neku državu u regionu?

Jesam i to! Već sam stigao da odem i na prvi poslovni put – Nikoljdan sam proslavio sa Srbima u Ljubljani. Pored toga što sam s njima upalio sveću u Hramu Svetih Ćirila i Metodija, imao sam zadovoljstvo da srpskoj deci u Sloveniji održim onlajn čas i objasnim zašto je važno negovati sopstveni jezik, kulturu i tradiciju. Kako sam navikao da gotovo nikuda ne idem praznih ruku, i tamo sam odneo poklone – u ime uprave koju predvodim i koja to već radi dugi niz godina. Djacima dopunske škole na srpskom jeziku predao sam 1.500 udzbenika i kompleta lektire koji će im olakšati učenje jezika svojih predaka.

Kako ocenjujete položaj Srba u susednim državama?

Situacija se razlikuje od zemlje do zemlje. Na primer, od Mađarske – na čemu imamo pre svega da zahvalimo veoma dobrim ličnim odnosima i razumevanju premijera Viktora Orbana i predsednika Vučića, do država u kojima je ta situacija veoma kompleksna i opterećena ne samo prošlošću, nego i teškom sadašnjošću, kao što je slučaj u Hrvatskoj ili što je bio u Crnoj Gori. Mi smo tu da pažljivo pratimo situaciju, aktuelna dešavanja, i nalazimo načine da se ona poboljša. Svima koji prate moj rad već je dobro poznat i lični stav da biti Srbin bilo gde u svetu, a posebno u regionu u kojem su Srbi svoji na svome i većinom konstitutivni narod, treba da bude stvar ponosa, a nikako povod za diskriminaciju, progon ili omalovažavanje. Zaista se nadam da ćemo u saradnji s visokim državniciima susednih zemalja uspeti da to i ostvarimo.

Predstoje i važni popisi stanovništva u susednim državama?

Veoma su važni. Pre svega da bi se ustanovila istina, da bi bilo jasno koliko tačno Srba gde živi, ali i koliko ih je otišlo. Drugo, to je put borbe za njihov status, jer u svakom demokratskom društvu jednoj brojnoj zajednici mora se pružiti mogućnost da ostvari prava po raznim pitanjima. Treće, iskreno verujem i da je popis jedna od poluga u borbi protiv asimilacije koja je u miru najveća pretnja jednom narodu.

Vaša humanitarna organizacija „Solidarnost za Kosovo” i dalje radi?

Naravno! I dalje radi punom parom. Da nisam bio siguran da organizacija „Solidarnost za Kosovo” ni na koji način neće trpeti zbog mog angažmana u Ministarstvu spoljnih poslova, nikada ne bih prihvatio poziv da budem na čelu uprave. Ja sam s ekipom volontera i dalje aktivan i mogu vam reći da je u toku Božićni konvoj, 17. po redu. Svega nekoliko dana pred moj polazak u Ljubljano, 16. decembra, volonteri su istovarili u Gračanici palete s pomoći za ugrožene Srbe na Kosovu i Metohiji. Ta pomoć je čitavih šest dana putovala iz Francuske do svog privremenog odredišta. Tu je sačekala dolazak francuskih volontera koji treba da je razdele. Pored toga, odvijaju se i ostali naši projekti, nedavno smo otvorili još jednu farmu, renovirali tri škole, među kojima i jednu u selu većinski nastanjenom Gorancima, manjinom takođe progonjenom na Kosovu i Metohiji. Radimo na razvoju poljoprivrede u srpskim sredinama kako bi ti ljudi imali šta da rade i od čega da žive. Sve ovo zahvaljujući oko 12.000 donatora, koliko ih „Solidarnost za Kosovo” okuplja. Mislim da je to važna poruka za našu braću i sestre na Kosovu i Metohiji – da ne stojimo iza njih samo rečima, nego delima i molimo se za njih i da im bude bolje u narednoj godini.

Možete li da uđete na Kosovo i Metohiju?

I dalje mi je zabranjen ulazak. Otkako sam uhapšen 2018, odluka još nije povučena, uprkos ne samo mojim naporima nego i značajnoj podršci Kancelarije za Kosovo i Metohiju i javnosti. Vlasti u Prištini kao da ne shvataju da jedan humanitarac nikako ne može da im predstavlja opasnost, nego pruženu ruku zarad opšteg dobra. Naravno, pod uslovom da nealbansko stanovništvo – Srbe, Gorance, Rome i ostale – ne smatraju građanima drugog reda i remetilačkim faktorom. Humanost i solidarnost se ne smeju i ne mogu zabranjivati. Žalosno je što se u regionu humanitarci, pesnici, muzičari, pa čak i profesori proglašavaju za nepoželjne osobe, ali utešno je što to nikako ne može trajati daveka i što se čuda, ipak, dešavaju. Meni lično ta odluka prištinskih vlasti teško pada, jer ne mogu da vidim ljude s kojima sam se tokom ovih dugih godina već ozbiljno sprijateljio i koji mi veoma nedostaju.

Kakav je život Srba u Metohiji?

Srbi su već 20 godina najugroženija zajednica na tlu Evrope. Bili su žrtve rata, a sada su žrtve u miru. Život na Kosovu i Metohiji je kao život u zatvoru na otvorenom, enklave su poput Asteriksovog sela, ali bez magičnog napitka koji bi im omogućio slobodu kretanja i upotrebe maternjeg jezika. Nad njihovim glavama stalno visi Damoklov mač, a s time je teško živeti, čak i kada su dani mirni.

Sarađujete neposredno s ministrom Selakovićem?

Ministar Nikola Selaković je, uprkos svojim mnogobrojnim obavezama, uvek dostupan kad imam neko pitanje i voljan da mi da savete. Iako je još mlad, on ima ipak skoro decenijsko iskustvo rada u državnom vrhu. Naši razgovori mi mnogo znače i drago mi je što mogu da učim taj novi posao uz njega.

Šta vas je posavetovao predsednik Vučić pre početka rada?

Predsednik Vučić mi je rekao da će me mnogi napadati zbog moje nove funkcije i da izlazim sada iz svoje zone komfora. Ali je dodao da ću moći s ove pozicije da uradim još značajnije stvari za Srbiju. Posle toga smo dugo razgovarali o situaciji na Kosovu i Metohiji i o položaju srpskog naroda u regionu. Izašao sam s tog sastanka s jasnijom slikom svih problema koji se nalaze na našem putu, ali i s uverenjem da možemo da ih prevaziđemo.

Izvor: Politika